

Orası başka bir yer

UMRE REHBERİ

Dr. Ayhan Üral

UMRE REHBERİ

Nüanstur rehberleri
tarafından hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

MEDİNE'YE GİRİŞ	4
MEDİNE	6
MESCİD-İ NEBEVÎ'NİN FAZİLETİ	10
EFENDİMİZ'İN KABRİNİ ZİYARET ÂDÂBI ...	12
HÜCRE-İ SAADET	13
HZ. EBÛ BEKİR	15
HZ. ÖMER	17
CENNETÜ'L-BAKÎ SELAMLAMASI	18
UHUD	20
KIBLETEYN MESCİDİ	22
HENDEK	24
MEDRESE	25
MEDİNE TREN İSTASYONU	26
AMBERİYE MESCİDİ	28
SUKYÂ MESCİDİ	30

CUMA MESCİDİ	31
KUBA MESCİDİ	32
GAMÂME MESCİDİ (BULUT MESCİDİ)	34
HZ. ÖMER MESCİDİ	35
HZ.EBÛ BEKİR MESCİDİ	36
HZ. ALİ MESCİDİ	37
BENÎ SAKÎFE GÖLGELİĞİ.....	38
GÜNAHLARI TEMİZLEYEN İBADET UMRE	39
MEKKE-İ MÜKERREME	44
Cİ'RÂNE	46
SEVR	47
ARAFAT.....	48
VEDA HUTBESİ	49
MÜZDELİFE.....	54
MİNA	55
NUR DAĞI.....	56
CENNETÜ'L-MUALLÂ	58
CİN MESCİDİ	59
ŞECERE MESCİDİ.....	60
LİVÂ MESCİDİ.....	61
EFENDİMİZ'İN DOĞDUĞU EV	62
HUDEYBİYE.....	63
İLETİŞİM BİLGİLERİ	64

Medine'ye Giriş

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ
وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

"Muhakkak ki Allah ve melekleri Peygambere hep salât (rahmet ve sena) ederler. Ey iman edenler! Siz de O'na salât edin ve tam bir iç-tenlikle selâm verin." (Ahzâb Sûresi, 33/56)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا
تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ
لَا تَشْعُرُونَ

"Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinden fazla yükseltmeyin. Birbirinizle yüksek sesle konuştuğunuz gibi O'nunla da öylece konuşmayın. Yoksa siz farkında olmadan bütün emekleriniz hiçe iniverir." (Hucurât Sûresi, 49/2)

SALÂTÜ SELÂMLA GİRİŞ YAPILACAK

الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ
الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

Es-salâtu ve's-selâmü aleyke yâ Resûlallah,
Es-salâtu ve's-selâmü aleyke yâ Habîballah,
Es-salâtu ve's-selâmü aleyke yâ Seyyide'l-ewvelîne
ve'l-âhirîn.

بِسْمِ اللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ رَبِّي أَدْخِلْنِي مَدْخَلَ
صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ
رَحْمَتِكَ

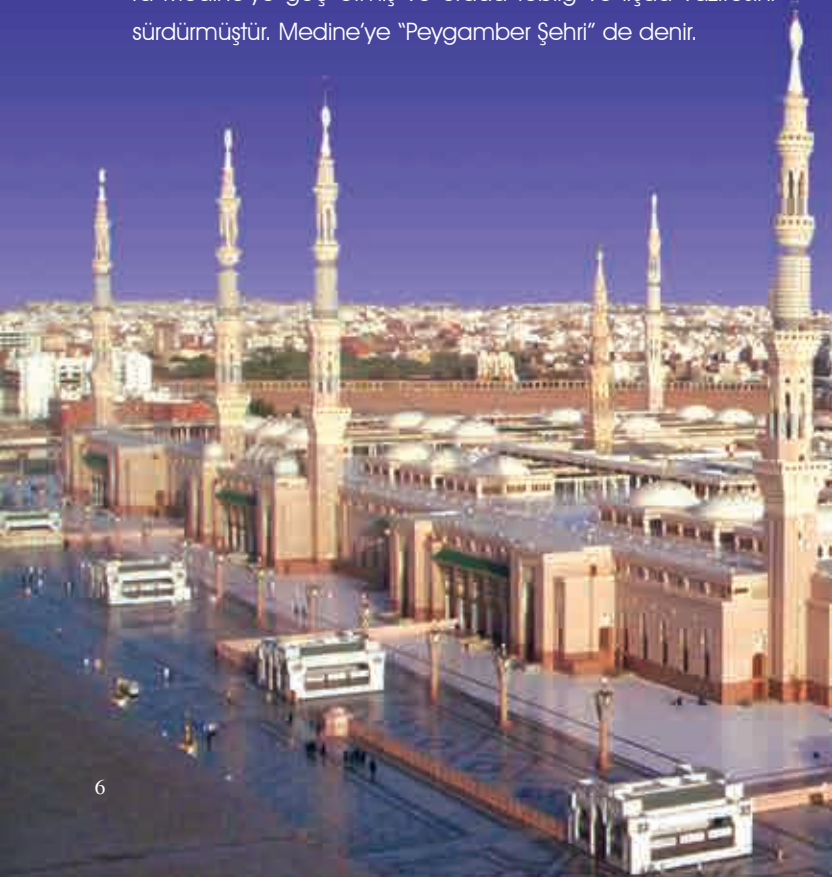
«Bismillah mâşâallah, lâ kuvvete illâ Billâh, Rabbî
edhilnî mudhale sîdkin ve ahrîcnî muhraca sîdkin,
Allahumme'ftah lî ebvâbe rahmetik.»

"Allah'ım! Bana rahmet kapılarını aç. Resûlû'nün zi-
yaretini nasip eyle. Salih kullarına lütfettiğin güzellikleri
bana da ihsan eyle. Efendimiz'in şefaatine beni de
nâil eyle."

"Kim bana salâtü selâm söylerse vazifeli bir melek onu
bana iletir ama kim kabrimin başında bana salâtü
selâm söylerse onu aracasız alırım." (Hadis-i Şerif)

MEDİNE

Medine, Allah Resûlû'nün son on yılını geçirdiği, vefat ettiği ve mübarek kabrinin bulunduğu şehirdir. Bilindiği gibi Peygamberimiz, Mekke'de dünyaya gelmiştir. Ancak peygamberliğinin belli bir döneminden sonra Medine'ye göç etmiş ve orada tebliğ ve irşad vazifesini sürdürmüştür. Medine'ye "Peygamber Şehri" de denir.

Medine'yi diğ er Őehirlerden farklı kılan bazı özellikler vardır. Bunları Şöyle sıralamak mümkündür:

- Medine de Mekke gibi Harem bölgesidir. Yani hürmet edilmesi gereken bir yerdir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), bu hususla ilgili olarak Şöyle buyurmuŐ tur: "Medine harem'dir. Kim orada bir bid'at ortaya koyarsa (din  konularda uydurma yaparsa) veya bir bid'at ıyı barındırırsa, Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti onun üzerindedir. Allah, onun farz veya nafil e hiçbir ibadetini kabul etmez." (Buhârî, fedâilü'l-Medine 1)
- Medine, Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yerleŐ tiđi yerdir.

- Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) mescidi, Medine'dedir.
- Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kabri, Medine'dedir.
- Medine'de mübarek yerler bulunmaktadır. Hadislerde, cennet dağlarından olduğu haber verilen Uhud ile cennet vadilerinden olan Batha buradadır. Aynı şekilde cennet meyvesi olduğu bildirilen Acve hurması Medine'de yetişir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), bu hurmanın şifalı olduğunu belirtmiştir.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) gelmeden evvel "Yesrib" olarak anılan ve insanların pek uğramadığı bu belde, O'nun gelişi ile birlikte "Medine" yani "Medeniyetin Beşiği" oldu. Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) rahle-i tedrisinde her biri birer yıldız olan sahabe efendilerimiz bu şehirde yetiştiler.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki: "Medine'nin sıkıntı ve meşakkatlerine ümmetimden sabır gösteren herkese, Kıyamet günü şefaatçi ve (hayır ameline) şahid olacağım." (Müslim, hac 484)

Hazreti Ebû Hureyre anlatıyor: "Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdular ki: Allah'ım, İbrahim senin halilindir, peygamberindir. Sen Mekke'yi İbrahim'in diliyle haram kıldın. Ey Allah'ım! Ben de senin kulun ve peygamberinim. Ben de (Medine'yi) iki kayalığı arasında kalan kısmıyla haram kılıyorum." (Müslim, hac 471-743)

"Medine, islâm 'ın kubbesi, imanin evi, hicretin yurdu, helal ve haramın beyan olduğu yerdir." (Taberânî, Mu'cemu'l-Evsat 5/380)

"Medine'de ölmeye imkân bulan bunu yapsın. Ben orada ölene şefaati ederim." (İbn Mâce, menâsik 104)

"Bütün beldelere gâlib gelecek bir beldeye hicretle emrolundum. O'na Yesrib diyorlar. O Medine'dir. Körüğün, demirin pasını silip temizlediği gibi Medine de kötü insanları temizleyecektir." (Buhârî, fedâilü'l-Medine 6)

Müminlerin Emiri Hz. Ömer (radiyallahu anı) şöyle dua ederdi: "Allah'ım bana Senin yolunda şehitlik lütfet ve beni Resûlünün (sallallahu aleyhi ve sellem) beldesinde vefat ettir."

MESCİD-İ NEBEVÎ'NİN FAZİLETİ

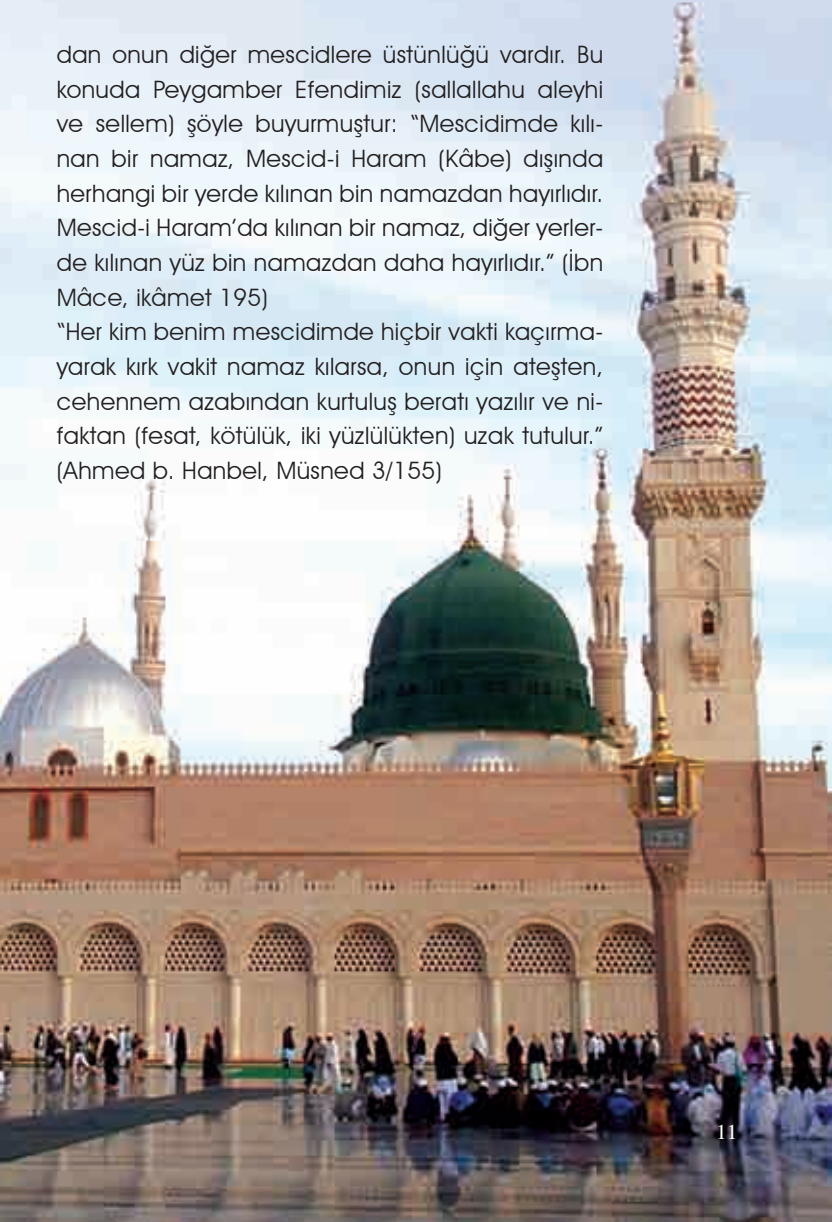
Birçok fazileti bulunan Mescid-i Nebevî yani Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) mescidi, ziyaret edilmesi gereken bir yerdir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) "Mescidim, takva üzerine bina olunmuştur." buyurmuştur. (Tirmizî, tefsîru sûre 9/17)

Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) bildirdiğine göre Mescid-i Nebevî, namaz kılmak üzere uzak yerlerden sefer edilecek üç mescid-den biridir. Bu mescidler, Kâbe'nin içinde yer aldığı Mescid-i Haram, Medine'deki Mescid-i Nebevî ve Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'dır. (Ahmed b. Hanbel, Müsned 3/77)

Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem), Mekke'den Medine'ye hicret ettiğinde ilk yaptığı şeylerden biri bu mescidi inşa etmektir. Bu bakım-

dan onun diğer mescidlere üstünlüğü vardır. Bu konuda Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Mescidimde kılınan bir namaz, Mescid-i Haram (Kâbe) dışında herhangi bir yerde kılınan bin namazdan hayırlıdır. Mescid-i Haram'da kılınan bir namaz, diğer yerlerde kılınan yüz bin namazdan daha hayırlıdır." (İbn Mâce, ikâmet 195)

"Her kim benim mescidimde hiçbir vakti kaçırmayarak kırk vakit namaz kılsa, onun için ateşten, cehennem azabından kurtuluş berâtı yazılır ve nifaktan (fesat, kötülük, iki yüzlülükten) uzak tutulur." (Ahmed b. Hanbel, Müsned 3/155)

EFENDİMİZ'İN KABRİNİ ZİYARET ÂDÂBI

Mescid-i Nebevî'ye gelindiğinde, sükûnet içinde vakar ve hürmet ile önce sağ ayakla girilir. Salâvâtlar okunur. Mümkünse Ravza-i Mutahharra denilen Peygamberimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kabri ile minberi arasındaki kısımda iki rekâtlık tahiyetü'l-mescid namazı kılınır.

Hz. Peygamber, vefatından önce kabrini ziyaret sırasında dikkatli olunması tembihinde bulunmuştur. Çünkü Yahudi ve Hristiyanlar peygamberlerinin kabirlerini toplu halde ziyaret eder ve oraları bayram yerlerine çevirirlerdi. Bundan dolayı Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), onlar gibi hareket edilmemesi konusunda ümmetini uyarmıştır. Kabre doğru secde etmek de kesinlikle haramdır.

Ziyaret sırasında Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kabri başında durulur ve alçak sesle şöyle selâm verilir: "Es-salâtu ve's-selâmu aleyke yâ Resûlallah. Es-salâtu ve's-selâmu aleyke yâ Nebiyyallah. Es-salâtu ve's-selâmu aleyke yâ Habîbullah. Es-salâtu vesselâmu aleyke yâ Şefîalmuznibîne indellah!

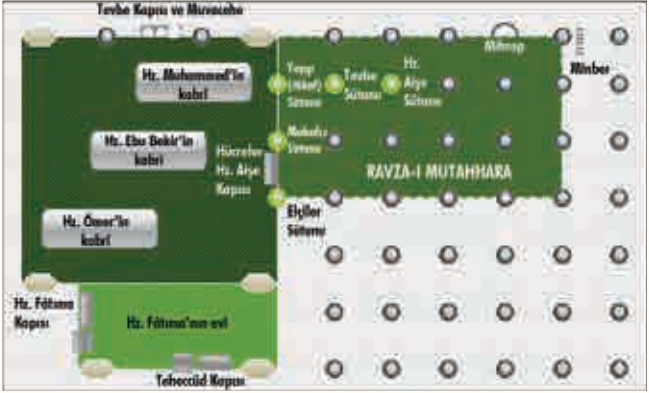
Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kabrinin yanında Hz. Ebû Bekir ve Ömer'in kabirleri de bulunmaktadır.

HÜCRE-İ SAADET

Hücre-i Saadet, Peygamber Efendimiz'le birlikte Hz. Ebû Bekir ve Ömer'in kabirlerinin bulunduğu yerin adıdır. Efendimiz'in kabri-i şerifi önde, hücrenin kible tarafındadır. Hz. Ebû Bekir, Resûlullah'ın hemen arkasında, başı O'nun omuzları hizasındadır. Hz. Ömer ise Hz. Ebû Bekir'in arkasında ve başı da onun omuzları hizasındadır. Rivayete göre Hz. Ömer'in boyu uzun olduğundan defnedilirken hücrenin doğu duvarının temelini altı bir miktar oyulmuştur.

KIBLE

Mescid-i Nebevî'nin içindeki Ravza-ı Mutahhara, Hücre-i Saadet (el Maksûretü'n Nebeviyye) ve kabirlerinin yerleşim planı

Bu sırada Peygamber Efendimiz'e minnet, şükran hislerini ifade etme ve dua adına şöyle denilir: "Allah-u Teâlâ'nın rahmeti ve bereketi senin üzerine olsun ey Allah'ın Resûlü! Ben senin gerçekten Allah-u Teâlâ'nın elçisi olduğuna şehadet ederim. Muhakkak ki sen peygamberlik vazifeni tebliğ ettin ve emaneti yerine getirdin. Ümmetine nasihat ettin. Ruhun kabzedilinceye kadar Allah-u Teâlâ'nın emirleri uğruna gayret ettin. Allah-u Teâlâ küçüğümüzden ve büyüğümüzden sana, mükâfatların en hayırlısını versin, rahmetin en faziletlisini, en temizini, en mükemmeli ve bereketlisini ihsan buyursun. Allah'ım! Kıyamet gününde Peygamberimiz'i rahmetine en yakın insan eyle ve bizi O'nun şefaatinde mahrum kılma. Allah'ım! Bu ziyaretimizi son ziyaret etme; bizi tekrar tekrar buralara getir. Ey azamet ve ikram sahibi olan Allah'ım!

Peygamberimiz'in huzurunda ses ne çok yükseltilir ne de çok kısılır. Efendimize gıyaben selam gönderen kişiler için de şöyle dua edilir: "Ey Allah'ın Resûlü! Sana ...'ın selamı var. Rabbin indinde senden kendisine şefa'at teminini istiyor. Sen, ona ve bütün Müslümanlara şefa'at eyle."

Daha sonra din yolunda her çeşit çileye katlanan ve cennetle müjdelenen Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer, hürmet ve tazimle selamlanır. Ardından birkaç adım geri çekilir ve şu şekilde dua edilir:

"Selam her ikinizin üzerine olsun ey Allah Resûlü'nün yanında yatmakta olan arkadaşları, vezirleri, istişare ehli ve yardımcıları! Siz ki İslâm'ın yayılmasında Resûl-i Ekrem'e yardımcı oldunuz ve O'ndan sonra da Müslümanların işlerini yürüttünüz. Allah-u Teâlâ sizi mükâfatların en güzeli ile mükâfatlandırsın. Size geldik ki sizin vesilenizle Allah Resûlü bize şefa'at eylesin ve Resûl-i Ekrem, Allah-u Teâlâ'dan say-ü gayretlerimizin kabulünü dilesin. İslâm üzere Allah-u Teâlâ'nın dini ile yaşamamızı ve ölmemizi istesin. Bizim O'nun zümresinde bulunmamızı ve O'nun yanında haşrolmamızı Allahu Teâlâ'dan talep buyursun."

HZ. EBÛ BEKİR

Peygamberimiz'in İslâm'ı tebliğe başlamasından sonra ilk iman eden kişi; râşit halifelerin ve cennetle müjdelenen talihlilerin ilki; Câmîu'l-Kur'ân, es-Sıddîk, el-Afîk lakablarıyla bilinen büyük sahâbi ve Kur'ân-ı Kerim'de hicret sırasında

Resûlullah'la beraber olmasından dolayı mağarada bulunan iki kişiden biri diye bahsedilen zat.

Hiz. Hatice'den sonra Resûlullah'a ilk iman eden odur. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), İslâm'ı tebliğinin ilk günlerinde kiminle konuştuysa en azından bir tereddüt görmüş, Hiz. Ebû Bekir ise şeksiz ve şüphesiz bir şekilde iman etmiştir. Nitekim Hiz. Peygamber kendisi için "Bütün insanların imanı bir kefeye, Ebû Bekir'in imanı diğer bir kefeye konsa, onun imanı ağır basardı." diyerek onun iman ve sıdkına işarete bulunmuştur.

Hiz. Ebû Bekir fedakârlığı ve cömertliği ile meşhur bir sahâbi idi. Hicretin dokuzuncu yılında Medine'de büyük bir kıtlık oldu. Bu arada Bizans imparatoru Hicaz bölgesini istila etmek üzere büyük bir ordu hazırladı. Resûlullah buna karşı orduyu hazırlarken, kıtlık sebebiyle zorluklarla karşılaştı. Hiz. Ebû Bekir malının hepsini ordu için bağışladı.

Hiz. Ebû Bekir'in idareciliği iki sene üç ay gibi kısa bir müddet sürmesine rağmen bu dönem Müslümanların birliği ve derlenip toparlanmaları açısından son derece önemli bir dönem olmuştur. Hiz. Ebû Bekir on üçüncü hicrî yılda daha önce yakalanmış olduğu hastalığa tekrar yakalanıp yatağa düşünce yerine Hiz. Ömer'in namaz kıldırmasını istedi. Ashâbın ileri gelenleri ile istişare ederek onu halifelik için uygun gördüğünü söyledi. Hiz. Ebû Bekir de çok sevdiği Resûlullah gibi 63 yaşında vefat etti. Vasiyeti gereği Allah Resûlü'nün yanına defnedildi.

HZ. ÖMER

Gökte bir melek bulunmasın ki Ömer'e saygı duymasın.
Yeryüzünde bir şeytan bulunmasın ki Ömer'den kaçmasın.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Hz. Ömer'in hakkı görmek ve onu tatbik etmek konusundaki üstünlüğünü şöyle ifade etmekteydi: "Sizden ewelki ümmetler içinde ilhama mazhar insanlar vardı. Benim ümmetimde de bir şahsı göstermek gerekirse o kişi Ömer'dir." (Buhari, Fedâilu'l-ashâb 6; Müslim, Fedâilu's-sahâbe 23)

Bu söz, Hz.Ömer'in işlerinde ve verdiği kararlarda isabet etmesinin sırrını da açıklar niteliktedir. Nitekim Resûlullah Efendimiz Hz. Ömer'i göstererek şöyle demiştir: "Bu, aranızda yaşadığı sürece sizinle fitne arasında kuvvetlice kapanmış bir kapı bulunacaktır."

H. Ömer (radiyallahu anh) Bizans ve İran'a karşı büyük ordular sevk eden ve onları perişan eden güçlü ve muktedir bir devlet başkanıydı. Buna rağmen o, şahsi hayatında son derece müstağni yaşamış ve dünyaya iltifat etmemiş bir kişidir. Bazen dul bir kadına su taşırken görülmüş, bazen de günün yorgunluğunu hafifletmek için mescidin zemini üzerinde uyuduğuna şahit olmuşlardı. Bir gün namaz esnasında suikasta uğramış ve kısa bir süre sonra da vefat etmiştir. H. Âişe'den izin aldırarak Peygamberimiz'in yanında defnedilmek istemiş annemiz de bu talebe olumlu cevap vererek kendisi için hazırladığı mezar yerini ona vermiştir.

CENNETÜ'L-BAKÎ MEZARLIĞI

Bakî Kabristanı'nda yaklaşık on bin sahabî medfundur. Ayrıca gerek Ehl-i Bey'ten gerekse İslâm büyüklerinden pek çok zat burada yatmaktadır. Birkaç tanesini burada kısaca zikrederim.

Hız. Fâtıma

Efendimizin en küçük kızıdır. Hicretin ikinci yılında Hz. Ali ile evlenmiştir. Bir yıl sonra Hz. Hasan'ı ertesi yıl da Hz. Hüseyin'i dünyaya getirmiştir. Uhud Savaşı'nda gazilere su ve yiyecek dağıtmış, yaralıları tedavi etmiştir. Efendimiz'den altı ay kadar sonra vefat etmiştir. Peygamberimizin nesli Hz. Fâtıma annemiz yoluyla gelmiştir.

H. Osman

Raşid halifelerin üçüncüsüdür. İlk iman edenlerden ve Habeşistan'a ilk hicret eden sahabilerdendir.

Peygamberimiz'in iki kızıyla evlendiğinden dolayı "iki nur sahibi" anlamında kendisine "Zinnûreyn" denmiştir. Allah Resûlü kıtlık döneminde "Kim **Rume** kuyusunu satın alıp Müslümanların hizmetine sunarsa ona cennet vardır." buyurmuştur. O kuyuyu H. Osman (radiyallahu anh) satın alıp insanların hizmetine sunmuştur.

Zeynelâbidîn

H. Hüseyin'in oğludur. 656 yılında Medine'de doğmuştur. Hadis, fıkıh ve tasavvuf sahasında söz sahibidir. Her gün bin rekât namaz kıldığı rivayet edilir. 713 yılında Medine'de vefat etmiş ve buraya defnedilmiştir.

İmam Mâlik

Mâlikî mezhebinin imamı, büyük müctehid ve muhaddistir. Zekâsı ve gayreti vesilesiyle ilimde derinleşen İmam Mâlik, yirmi yaşlarında iken ders ve fetva vermeye başlamıştır.

UHUD

Bedir Savaşı'nın akabinde gerçekleşen bu savaş öncesinde Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bir meclis teşekkül ederek meseleyi ayrıntılı olarak ashâbıyla görüştü. Allah Resûlü, dışarıda savaşmaktan ziyade şehri içerden savunmak görüşündeydi. Fakat özellikle Bedir Savaşı'na katılan gaziler hakkında nâzil olan övgü dolu âyetlerin tesirinde kalan gençler, düşmanın dışarıda karşılanmasından yana idiler ve onlar bir meydan savaşı yapmak istiyorlardı. Neticede Peygamberimiz orduyu şehrin dışına çıkarmaya karar verdi.

Savaş, 625 yılının Mart ayında Cumartesi günü başlamış oldu. Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) almış olduğu askerî tedbirler ve uygulamış olduğu planlar sayesinde Müslümanlar ilk safhada galip geldiler.

Ancak savaş henüz bitmeden Müslümanların bir kısmının savaşın bittiğine kâni olmaları ve okçular tepesindeki özel birliğin dağılmasının akabinde müşrikler yeniden toparlanmış ve savaşın seyri bir anda değişmiştir. İşte bu safhada Hz. Hamza, Vahşi tarafından mızrakla vurularak şehid edilmiştir.

Şehitler arasında Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) hicretten ewel Medine'ye tayin ettiği genç muallim Mus'ab b. Umeyr de vardı. Mus'ab (radiyallahu anh) sima itibarıyla Allah Resûlü'ne benzediğinden Müslümanlar, Resûlullah'ın

şehit düştüğünü sanmışlardı. Bu durum Müslümanların daha fazla dağılmasına sebep oldu. Ancak kısa bir süre sonra Allah Resûlünün sağ olduğu anlaşıldı. Uhud dağının eteğine sığınan Peygamberimiz'in çevresinde büyük çarpışmalar gerçekleşti. Müslümanlar O'nun etrafında dönüyorlar ve gerektiğinde kollarını, bacalarını kalkan yerine kullanıyorlardı. Hz. Talha o gün elinden ciddi bir yara almıştı. Müşrikler Resûlullah'ın canına kastetmek için hücum ettikçe ashâb O'nun çevresinde giderek çoğalmışlar ve çetin bir savunma hattı kurmuşlardı. Düşman bu hattı yaramayacağını anlayınca geriye çekilmek durumunda kalmış ve böylece savaş üçüncü safhada denk bir duruma gelmişti. Ebû Süfyan karşı dağa, Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de Uhud Dağı'na doğru tırmandı ve bugün dahi ziyaret edilen mağarada dinlendi. Resûlullah'ın dişi kırılmış, yanağı yarılmıştı. Kızı Fâtıma o gün kendisini tedavi etmişti.

Hz. Hamza'nın kız kardeşi ve Efendimiz'in halası Safiye annemiz, Müslümanların baskına uğradığı haberini alınca Medine'den savaş alanına gelmişti. Bunu fark eden Resûlullah Efendimiz, Hz. Zübeyr'e Hamza'nın (radiyallahu anh) cesedini ona göstermemesini tembih etmişti. Hz. Safiye ise "Kardeşimin şehit olduğunu biliyorum. Allah yolunda böyle fedakârlıklar her zaman gerekir." demiş ve kardeşinin cesedini görünce de "Biz Allah'a aidiz ve vakti geldiğinde elbette O'na döneceğiz." demek suretiyle büyük bir teslimiyet örneği göstermiştir.

Kibletayn Mescidi

Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Müslümanlar, İslâm'ın ilk yıllarında namazlarını Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksâ'ya doğru kılıyorlardı. Hâlbuki Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) ve güzide ashâbı namazlarını Kâbe'ye yönelerek kılmayı çok arzu ediyor, bu hususta Cenab-ı Allah'tan (celle celâluhu) gelecek emri bekliyorlardı.

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'de iken Kâbe'nin Rûkn-i Yemanî köşesi ile Hacerü'l-Es'ad taşının

bulunduğu köşe arasında namaz kılardı. Böylece; hem Kâbe'ye, hem de Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'ya yönelmiş olurdu.

Namazların Mescid-i Aksâ'ya doğru kılınması Hicret'ten sonra da devam etti. Yaklaşık 18 ay sonra (Bedir Savaşı'ndan iki ay önce), Şaban ayının 15. günü, Berat kandilinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), Selemeoğulları Mahallesi'nde öğle veya ikindi namazını kıldırıyordu. Namazın ikinci rekâtının sonunda, Bakara Suresi'ndeki şu âyet-i kerime nazil oldu:

"Elbette ilahi buyruğu bekleyerek yüzünün semada aranıp durduğunu görüyoruz. Artık müsterih ol, işte memnun olacağın kibleye seni yöneltiyoruz. Haydi, çevir yüzünü Mescid-i Haram'a doğru! Siz de ey müminler nerede olursanız olunuz çevirin yüzünüzü oraya doğru! Kendilerine kitap verilmiş olanlar, kibleyi çevirmenin gerçekten Rableri tarafından olduğunu bilirler. Allah onların yaptıklarından habersiz değildir." (Bakara, 2/144)

Bunun üzerine Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), namazını bozmadan hemen Kâbe istikametine döndü, cemaat de safları ile birlikte döndü. Böylece Kudüs'e doğru başlanan namazın, son iki rekâtı Kâbe'ye doğru tamamlandı. Bu bakımdan hadisenin yaşandığı mescide "Mescid-i Kibleteyn" (iki Kibleli Mescid) adı verildi. O tarihten sonra Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) unvanları arasına "İmamü'l-Kibleteyn" de eklendi.

HENDEK

Milâdî 627 yılı Ocak ayında gerçekleşen bu savaş, Müslümanların yaptıkları son savunma savaşıdır. İslâm Ordusu bu savaşta 3000 kişi ile muhtelif kabilelerin oluşturduğu 10.000 kişilik bir orduyu yenilgiye uğratmıştır.

Uhud savaşında istişarenin önemini daha iyi kavrayan sahabeler bu savaşta Selman-ı Farisi'nin "Hendek kazalım." teklifine sıcak bakan Efendimiz'e destek olmuştur. Savaş, adını da bu olaydan almaktadır. Düşmanın Medine'ye girebilece-

ği yere yaklaşık 3 km'lik uzunluğunda hendek kazılmış ve hendeğin beri tarafından savaş idare edilmiştir. Savaş esnasında küçük çaplı çarpışmalar da yaşanmıştır.

Bir ay kadar süren Hendek savaşı İslâm tarihinde bir dönüm noktasıdır. Efendimiz bu savaştan sonra "Artık onlar bize değil, biz onlara taarruz edeceğiz." müjdesini vermiştir.

Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) hendek kazılmasında bizzat çalışmış ve O'nun bu davranışı, askerlere apayrı bir güç kaynağı olmuştur. O, ashâbını bazen yarışa sevk etmiş, bazen de hem Ensar'a hem de Muhaciîne iltifatlar da bulunmuştur.

Kur'ân-ı Kerim, Hendek savaşından özellikle Ahzâb Sûresi'nde teferruatlı olarak bahsetmektedir.

MEDRESE

Günümüzde lise olarak kullanılan eser, Sultan II. Abdülhamid Han'ın eseridir. Dünyada güçlü bir konumda olmanın tek yolunun iyi bir eğitimden geçtiğine inanan Sultan, Medine Münevvere'ye bir İslâm Üniversitesi kurulmasını emretti ve temeller atıldı. İslâm âleminin değişik yerlerinden gelecek öğrenciler, bu üniversitede yetiştirilecek, Müslüman ülkeler arasındaki birlik sağlanmış olacaktı. Ne var ki, Sultan'ın tahttan indirilmesi ile bu proje gerçekleştirilememiştir.

MEDİNE

TREN İSTASYONU

C ennetmekân Sultan II. Abdülhamid Han, hem Anadolu insanının kutsal topraklara gidişini kolaylaştırmak hem de İslâm âleminin birlik ve bütünlüğünü sağlamak için Hicaz Demir Yolu projesini ortaya koydu.

Hicaz Demiryolu, İstanbul-Şam üzerinden kutsal belde Medine'ye bağlanıyordu. İslâm dünyasında büyük bir se-

vinçle karşılanan projenin hayata geçirilmesi sırasında devlet bütçesi yetmeyince, II. Abdülhamid Han 50 bin lira bağışta bulunarak açılışı yapmış, devlet erkânı da kendisini takip etmişti. Bunun üzerine bütün İslâm dünyası bu yolun yapılması için yardıma koştı. Hindistan, Fas, Tunus, Cezayir, Mısır, Bosna-Hersek, Makedonya, Bulgaristan, Rusya, Singapur, Hollanda, Güney Afrika, Sudan, Nijerya, Malezya, Endonezya ve Çin'deki Müslümanlar bağışlarını İstanbul'a göndermeye başladı. Sekiz yıllık çalışma sonunda Hicaz Demiryolu, Sultan II. Abdülhamid'in tahttaki 33'üncü yıldönümü olan 1 Eylül 1908 tarihinde resmi bir törenle açıldı. Tahrip edildiği 1917 yılına kadar da yoğun bir şekilde kullanıldı.

AMBERİYE MESCİDİ

■ stasyonun hemen yanında, mimari tarzıyla Osmanlı yapısı olduğunu belli eden şirin bir mescid bizi karşılar. Sultan II. Abdülhamid Han'ın yaptırdığı bu eserin yapılış sebebi Büyük Sultan'ın gönül güzelliğine ve peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) aşkına şahitlik etmektedir.

Kendini İslâm'a ve değerlerine adanmış Sultan Abdülhamid Han, Mekke ve Medine'ye yaptığı güzel hizmetlerle bilinir. Devlet-i Âliye yönetimini yalnız bırakıp bizzat Hicaz'a gelemeyen Sultan, içindeki peygamber aşkına bir nebze çare olsun diye Medine Münevvere'ye hizmet için gönderdiği paşadan özel bir istekte bulunur ve Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) Ravzası'ndan bir avuç toprak alıp İstanbul'a getirmesini ister.

Paşa, Medine Münevvere'de resmi işlerini tamamlayıp, İstanbul'a dönüş için Mescid-i Nebi'nin 1 km uzağındaki Medine Tren İstasyonu'na gelir. Trenin hareketine dakikalar kala Sultan'ın isteğini hatırlar. Tren kalkmak üzere olduğundan Ravza'ya dönemez. Padişahın özel isteğini unutmanın verdiği heyecanla trenden iner ve uygun bir yerden bir miktar toprak alarak torbasına koyar ve İstanbul'a götürür.

İstanbul'da kendisini bekleyen padişaha, yanında getirdiği toprağı takdim eder. Peygamber özlemleriyle yanıp tutuşan Abdülhamid Han, paşadan aldığı toprağı derunî bir hisle sinesine basar ve koklar.

Peygamber ocağından gelmiş bu toprakla hasret giderdikten sonra paşaya döner ve sorar; "Paşa! Bu toprakta misk kokusunu alamadım. Ravza'dan alınmamış besbelli. Medine'den almışsın zira amber kokuyor lakin Ravza'dan değil." der. Bunun üzerine paşa gerçekleri olduğu gibi anlatır. Bu olayın anısına Medine Tren İstasyonu'nun yanında bulunan ve paşanın toprak aldığı bu boş araziye "Amberiye" isminde bir mescid inşa edilir.

SUKYÂ MESCİDİ

Medine Tren İstasyonu'nun bahçesinde bulunan üç kubbeli küçük mescid, bizi 14 asır öncesine götürür.

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Bedir'e giderken orduyu burada denetlemiş, çocuk yaştaki sahabeleri, buradan Medine'ye geriye göndermiştir. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) burada bulunan sukyâ kuyusundan abdest alıp su içmiştir. Yine Medine halkı için bereket duasını burada dile getirmiş, Medine Münevvere'yi de Mekke gibi Harem ilan etmiştir.

CUMA MESCİDİ

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), hicretin ilk günlerinde Kuba Mescidi'ni inşa ettikten sonra Medine-i Münevvere'ye hareket ettiğinde Benî Sâlim Kabilesi'nin içinden geçerken kabile halkı O'nu bırakmadılar ve ikramda bulundular. Günlerden Cuma idi ve öğle namazı vakti girmişti. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) burada ilk Cuma namazını kıldırdı. Bundan dolayı buraya yapılan mescide "Cuma Mescidi" dendi.

Bu mescid, "Benî Salim" ve "Mescid-i Ranuna" olarak da bilinir. 90'lı yıllarda yeniden yapılan mescid, bir Türk mimar tarafından inşa edilmiştir.

KUBA MESCİDİ

Sevgili Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Mekke'den Medine'ye hicret ederken Pazartesi günü Kuba'ya ulaştı. Medine'ye 5 km. mesafede bulunan Kuba köyünde yaklaşık 12 gün kaldı. Peygamberimiz burada küçük bir mescid yaptırmıştır. Tarih içinde pek çok defa yenilenen mescid, günümüzde hâlen varlığını sürdürmektedir.

Kuba Mescidi, Asr-ı Saadet'te yapılan ilk mescittir ve Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) mübarek elleri ile bu mescidin temeline harç koymuştur.

Kuba Mescidi'ni ziyaret etmek ve burada iki veya dört rekât namaz kılmak sünnettir. Medine'ye gidenler, Hz. Peygamber'in (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kıldığı Kuba Mescidi'ni ziyaret etmeyi, namaz kılıp Kur'ân-ı Kerim okumayı ihmal etmezler. Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), cumartesi günleri Kuba Mescidi'ni ziyaret ederek burada namaz kılmış, ashâbıyla sohbet etmiştir.

Resûl-i Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem), Kuba Mescidi ile ilgili şöyle buyurmuştur: "Kim evinde güzelce temizlenip abdest aldıktan sonra, namaz kılma gayesiyle Kuba Mescidi'ne giderse bir umre sevabı alır." (İbn Mâce, ikâmet 197)

Gamâme Mescidi

(Bulut Mescidi)

Musallâ Mescidi olarak da bilinir. Peygamber Efendimiz (salallahu aleyhi ve sellem), bayram namazlarını bu alanda kıldırılmıştır.

Efendimiz döneminde Menaha diye bilinen bu yerde, Peygamberimiz yağmur duası yaptığıında bir bulut gelip kendisini gölgelemiş ve bu sebeple buraya bulut manasına gelen “Gamâme” denilmiştir.

Hz. Ömer Mescidi

Hz. Ömer kendi zamanında bayram namazlarını Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) kıldırıldığı yerde kıldırmaı hürmetsizlik saymış ve bundan dolayı aynı alanda yakın bir yerde kıldırmaı tercih etmiştir. Mescid, Osmanlı Sultanı II. Mahmud tarafından Hicri 1411 yılında tamir ettirilmiştir. Şu an ibadete kapalıdır ancak restorasyonu devam etmektedir.

Hz. Ebû Bekir Mescidi

Hz. Ebû Bekir hilafeti döneminde bayram namazlarını bu alanda kıldırılmış onun hatırasına burada bir mescid inşa edilmiştir. Osmanlı eseri olarak günümüze ulaşan bina, son şekline sultan II. Mahmud zamanında gelmiştir. Halen restorasyonu devam etmektedir.

Hz. Ali Mescidi

Hz. Ali'nin hilafeti döneminde bayram namazlarını kıldırıldığı alanda kurulmuş mescidin adıdır.

BENÎ SAKÎFE GÖLGELİĞİ

Bu alan, Allah Resûlü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra Hz. Ömer'in sevkiyle Hz. Ebû Bekir'in halife seçildiği yerin adıdır. Burada Ensâr ve Muhâcirler Hz. Ebû Bekir'e biat etmişler ve onu idareci olarak kabul ettiklerini ikrar etmişlerdir.

GÜNAHLARI TEMİZLEYEN İBADET UMRE

Kelime anlamı “ziyaret etmek” olan umre, “Belirli bir zamana bağlı olmaksızın ihrama girerek Kâbe’yi tavaf etmek, Safa ile Merve arasında sa’y yapmak ve tıraş olup ihramdan çıkmak” tan ibaret olan bir ibadettir.

Umrenin iki farzı vardır ve bunlar; ihrama girmek ve Kâbe’yi tavaf etmektir.

Allah Teâlâ: “Haccı ve umreyi Allah için tamamlayın.” (Bakara, 2/196) buyurmuştur. Bu açıdan Hanefîlere göre ömürde bir defa umre yapmak sünnettir.

Peygamberimiz dört defa umre yapmıştır. O (sallallahu aleyhi ve sellem), umre yapmaya teşvik etmiş ve sevabını şöyle anlatmıştır:

“Umre, daha sonraki bir umreye kadar işlenen günahlara kefarettir. Mebrûr (kabul edilmiş) haccın karşılığı ise ancak cennettir.” (Buharî, Umre 1)

“Ramazan ayı geldiği zaman bir umre yap. Çünkü Ramazan ayı içinde yapılan umrenin sevabı, haccın sevabı gibidir.” (Buharî, Umre 4)

“Hac ile umre, körüğün demirdeki pislikleri temizlemesi gibi günahı ve fakirliği giderir.” (Tirmizî, hac 2)

UMRENİN YAPILIŞI

1. İhrama girmek.
2. Kâbe'yi tavaf etmek.
3. Safâ ve Merve arasında yedi kere gidip gelmek (sa'y yapmak).
4. Saçları tıraş ederek veya kısaltarak ihramdan çıkmak.

UMRENİN YAPILIŞ SÜRECİ

Umre yapmak isteyen kişi, ihrama girmeden önce gusül abdesti almalıdır. Daha sonra erkekler izâr ve ridâdan oluşan iki parçalı ihram elbisesini giyerler. Erkekler, hac veya umre ibadetlerini bu kıyafetle yerine getirmek zorundadır. İhram, çengelli iğne ile

tutturulabilir. İhramda iken başa bir şey giyilmez ve örtülmez. Erkeklerin üzerlerinde, iç çamaşırı da dâhil olmak üzere ihramdan başka hiçbir giyecek bulunmaz. Terlik giyilir. Kemer ve kese gibi şeyler kullanılabilir. Bu kıyafetle tavaf ve sa'y yapıldıktan sonra saçlar tıraş edilir ve ihramdan çıkılır.

Kadınlarda normal elbiseler ihram elbisesi yerine geçer.

İhrama girilen yerlere "mîkat" denir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) tarafından belirlenmiş olan bu yerlerde, umre yapacak kişi, ihram namazını kılar, umre-ye niyet eder ve telbiye getirmeye başlar. Kadınlar aybaşı halinde olsalar dahi niyet eder ve telbiye getirirler ancak namaz kılmazlar.

İhram Namazının Kılınışı:

Bu namaz sabah namazının sünneti gibi kılınır ancak ilk rekâtta Fatiha'dan sonra Kâfirûn Sûresi'ni, ikinci rekâtta da Fatiha'dan sonra İhlas Sûresi'ni okumak sünnettir.

Niyet Etmek:

Umre niyeti şöyledir:

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اُرِيْدُ الْعُمْرَةَ فَيَسِّرْهَا لِيْ وَ تَقَبَّلْهَا مِنِّىْ

“Allahümme innî urîdül’umrete feyessirhâ lî ve tekabbelhâ minnî.”

(Allah’ım senin rızan için umre yapmak istiyorum. Onu bana kolaylaştır ve benden kabul eyle)

Telbiye Getirmek:

Peygamberimiz telbiye ile ilgili olarak şöyle buyururlar: “Telbiyede bulunan hiçbir Müslüman yoktur ki onun sağında ve solunda bulunan taş, ağaç, sert toprak onunla birlikte telbiyede bulunmasın, bu iştirak (sağ ve solunu gösterek) şu ve şu istikamette arzın son hududuna kadar devam eder.” (Tirmizi, Hacc 14)

Niyet edildikten sonra şu şekilde telbiye getirilir:

لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ اِنَّ الْحَمْدَ
وَ النِّعْمَةَ لَكَ وَ الْمُلْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ

“Lebbeyk Allahümme lebbeyk, lebbeyke lâ şerîke leke lebbeyk, inne’l-hamde ve’n-nîmete leke ve’l-mülk lâ şerîke lek”

(Buyur Allah’ım buyur. Buyur, Senin ortağın yoktur, buyur. Hamd ve nimet Senindir, mülk de Senindir. Bütün bunlarda Senin ortağın yoktur.)

Telbiyeyi hemen niyetin arkasından söylemek gerekir. Telbiyeyi getirince ihrama girilmiş olur. Telbiyeyi ihramlı bulunduğu sürece getirmek gerekir.

Bu safhadan sonra ihram yasakları başlamış olur. Umrede, umre tavafına başlamakla telbiye son bulur; daha sonra yapılmaz.

Tavaf Yapmak:

Mekke'ye varıldığında Kâbe'ye gidilir. Hacer-i Es'ad'ın yanından ya da hizasından başlayarak yedi kere dönülür. Her dönüşte Hacer-i Es'ad selamlanır.

Tavaf Namazı Kılmak:

Tavaf bitince, iki rekât namaz kınır. Bu namazın kılınışı aynen ihram namazı gibidir. Akabinde Kâbe'ye dönülerek ayakta zezem içilir.

Sa'y Yapmak:

Tavafın akabinde sa'y yapılır. Önce Safâ tepesinde niyet edilir. Niyetin yapılışı şöyledir: "Allah'ım senin rızan için say yapmak istiyorum. Onu bana kolaylaştır ve benden kabul eyle."

Ardından dua edilir. Safa-Merve tepelerinde Kâbe'ye selam verilerek tekbir getirilir ve aralarda dua edilir. Sa'y esnasında iki yeşil ışık arasında erkekler hafiften hızlı yürür; bayanlar ise normal yürümeye devam ederler.

Saç Kesimi:

Hanefîlere göre erkekler sa'yden sonra, saçlarını ya tamamen kazıtırlar ya da iyice kısaltırlar. Bununla beraber kazıtmak daha makbuldür. Kadınlar ise saçlarından az miktar keserler. Böylece ihramdan çıkmış olur. Dolayısıyla umre de tamamlanmış olur. İhram yasakları kalkar ve normal hayata dönülür.

MEKKE-İ MÜKERREME

Mekke, Allah’a kulluk maksadı ile yapılmış ilk mâbed olan Kâbe’nin bulunduğu kutsal beldedir. Yağışların düzensiz olduğu Mekke, tarih boyunca pek çok sel baskınına uğramıştır. Kuraklıktan ötürü tarım yapılmayan bölge Kur’ân-ı Kerim’de “Ekin bitmeyen bir vadi” olarak nitelendirilmiştir (İbrahim, 14/37)

Allah’ın evi olarak adlandırılan Kâbe, Mekke şehrinde bulunmaktadır. Allah Teâlâ, Mekke’yi mübarek kılmış ve hürmete lâyık bir belde olarak belirlemiştir. Bundan dolayı Mekke’ye karşı saygısızlık yasaktır.

Kâbe, dünyanın her tarafındaki Müslümanların kiblesidir. Müslümanların Kâbe’nin etrafında gerçekleştirdikleri tavaf,

aynı zamanda dünyanın kendi etrafındaki dönüşünü ifade etmektedir. Mekke, pek çok peygamberin vefat ettiği yerdir. Ancak bu peygamberlerin defnedildikleri yerler belli değildir.

Mekke, bütün şehirlerin aslı ve anasıdır. Zira Kur'ân-ı Kerim, Mekke'yi "şehirlerin anası" (En'âm, 6/92) olarak tanıtmıştır. Dünyanın ilk yaratılan kısmının Kâbe'nin bulunduğu yer olduğu şeklindeki rivayetler de bu âyeti izah eder mâhiyettedir.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), Ramazan ayını Mekke'de geçirmenin sevap olduğunu belirtmiştir. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'nin ve burada yapılacak ibadetlerin fazileti ile ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

■ Yeryüzündeki en hayırlı ve Allah Teâlâ'nın en sevdiği belde Mekke'dir. (Tirmizî, menâkıb 68)

■ Orada yapılan hayırlı iş (namaz vs.), yüz bin değerindedir. (İbn Mâce, ikâmetü's-salât 195)

■ Hac ve umre için Beytullah'a gidenler, Allah'ın elçileridir (geride kalan Müslümanların, oradaki temsilcileridirler). Dua ederlerse, Allah dualarını kabul eder, mağfiret dilerlerse, bağışlar. (İbn Mâce, menâsik 5)

■ Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) ayrıca hicret ederken Mekke'ye dönerek şöyle demiştir:

"Sen ne hoş beldesin. Seni ne kadar seviyorum! Eğer kavim beni buradan çıkmaya mecbur etmeseydi, senden başka bir yerde ikâmet etmezdim." (Tirmizi, menâkıb 68)

Cİ'RÂNE

Cî'râne, Huneyn ganimetlerinin toplandığı ve Mekke'ye 25 km. uzaklıkta bir yerdir. Tâif kuşatması sonrası ganimetler burada paylaştırılmıştır.

Huneyn sonrasında altı bin esir, beş ton altın, altının birkaç katı gümüş, yirmi dört bin deve ve kırk binden fazla koyun ele geçirilmiştir.

Efendimiz, Huneyn Savaşı'ndan sonra yaklaşık on beş gün Cî'râne'de bulundu. 12.000 sahabi ile beraber burada ihrama girmiş ve daha sonra umre yapmak için Mekke'ye hareket etmiştir.

Peygamberimiz burada Allah'ın izniyle bir su mucizesi de göstermiştir. Bugün bu su, kuyusuyla beraber mevcuttur.

SEVR

Mekke'nin güneyinde Kâbe'ye yaklaşık 8 km. uzaklıkta ve 500 m. yüksekliğindedir. Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) ve Hz. Ebû Bekir, Medine'ye göç ederlerken burada üç gün beklemişlerdi.

Şu âyet Hz. Ebû Bekir ile Efendimizin hicret yolculuğunda Sevr'e sığındıkları zaman çaresiz kaldıkları bir durumda Allah'ın onları koruduğunun açık delilidir: "Eğer Siz Peygamber'e yardımcı olmazsanız, Allah vaktiyle ona yardım ettiği gibi yine yardım eder. Hani kâfirler onu Mekke'den çıkardıklarında, iki kişiden biri olarak mağarada iken arkadaşına: "Sen hiç tasalanma, zira Allah bizimle beraberdir." diyordu. Derken Allah onun üzerine sekine, huzur ve güven duygusu indirdi ve onu, görmediğiniz ordularla destekledi. Kâfirlerin davasını alçalttı. Allah'ın dini ise zaten yücedir. Çünkü Allah azîzdır, hakîmdir (mutlak galiptir, tam hüküm ve hikmet sahibidir)" (Tevbe, 9/40)

ARAFAT

Arafat, Mekke'nin 20 km. uzağında bulunur. Batısında Peygamberimiz'in Veda Haccı'nda konakladığı yere yapılan Nemire Mescidi yer alır. Doğusunda ise Rahmet Tepesi bulunur. Burada Allah Resûlü Veda Hutbesi'ni okumuştur.

Kelime olarak Arafat, "bilme, anlama, tanıma" ve "güzel koku" gibi manalara gelen bir kökten gelmiştir. Buraya, dünyanın her tarafından gelen insanların bu yerde birbirleriyle görüşüp tanışmaları veya günahlarını itiraf ederek Allah'tan af dilemeleri, affedilmelerinden sonra günah kirlerinden temizlenip Allah katında güzel bir kokuya sahip olmaları sebebiyle bu ad verildiği ileri sürülmüştür.

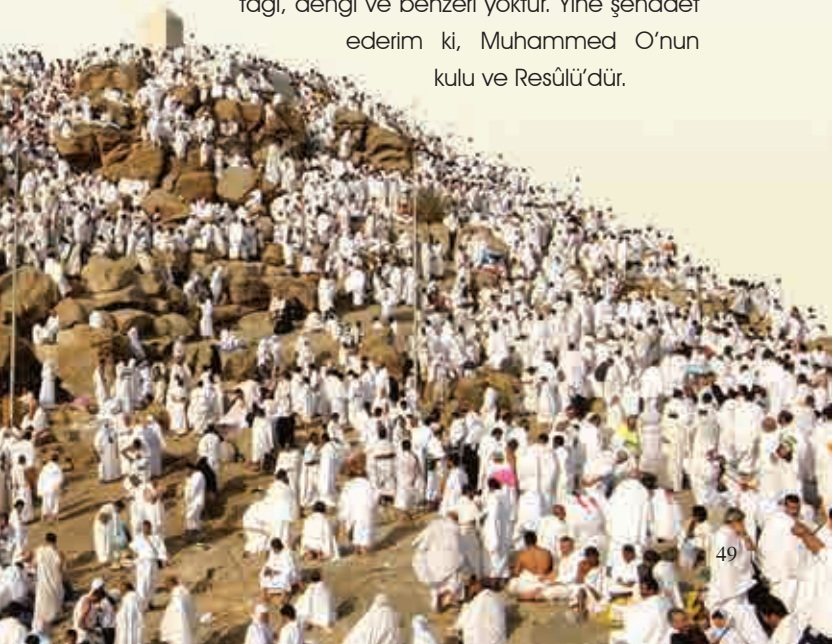
Peygamberimiz Arafat'ta vakfe yapmanın önemini belirtme sadedinde "Hac, Arafat'tır." buyurmuştur.

VEDA HUTBESİ

Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) Vedâ Haccı'nda, h. 9 Zilhicce 10/ m. 8 Mart 632 tarihi Cuma günü öğleden sonra Kasvâ adlı devesi üzerinde, Arafat'ta Rahmet Tepesi'nin eteğinde yüz binin üzerinde sahabenin şahsında bütün insanlığa şöyle hitap etti.

Bismillahirrahmânirrahîm

"Hamd Allah'a mahsustur. O'na hamdeder, O'ndan yardım isteriz. Allah kime hidayet ederse, artık onu kimse saptıramaz. Sapıklığa düşürdüğünü de kimse hidayete erdiremez. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilâh yoktur. Tektir, eşi, ortağı, dengi ve benzeri yoktur. Yine şehadet ederim ki, Muhammed O'nun kulu ve Resûlü'dür.

Ey insanlar!

Sözümü iyi dinleyiniz. Bilmiyorum, belki bu seneden sonra sizinle burada ebedî olarak bir daha beraber olamayacağım. Bu günleriniz nasıl mukaddes bir gün, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay, bu şehriniz Mekke nasıl kutsal bir şehir ise canlarınız, mallarınız, namus ve şerefınız de öylece mukaddestir; her türlü tecavüzden masundur.

Ashâbım!

Yarın Rabbinize kavuşacaksınız. Bugünkü her hâl ve hareketinizden muhakkak sorulacaksınız. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönüp de birbirinizin boynunu vurmayınız. Bu vasiyetimi burada bulunanlar, bulunmayanlara bildirsinler. Olabilir ki bildirilen kimse, burada bulunup da işitenden daha iyi anlayarak hıfzetmiş olur.

Ashâbım!

Kimin yanında bir emanet varsa, onu sahibine versin. Faizin her çeşidi kaldırılmıştır, ayağımın altındadır. Fakat aldığınız borcun aslını ödemek gerekir. Ne zulmediniz, ne de zulme uğrayınız. Allah'ın emriyle bundan böyle faizcilik yasaktır. Cahiliyetten kalma bu çirkin âdetin her türlü sü ayağımın altındadır. İlk kaldırdığım faiz de Abdülmüttalib'in oğlu amcam Abbas'ın faiz alacağıdır.

Ashâbım!

Cahiliye devrinde güdülen kan davaları da tamamen kaldırılmıştır. Kaldırdığım ilk kan davası, Abdülmüttalib'in torunu (amcalarımdan Hâris'in oğlu) Rabîa'nın kan davasıdır.

Ey insanlar!

Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu konuda Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları Allah'ın emaneti olarak aldınız. Onların namus ve ismetlerini Allah adına söz vererek helal edindiniz. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, onların da sizin üzerinizde hakları vardır. Sizin kadınlar üzerindeki haklarınız, aile namusu ve şerefınızı kimseye çiğnetmemeleridir. Eğer onlar sizden izinsiz razı olmadığınız kimseleri aile yuvanıza alırlarsa, onları hafifçe dövüp korkutabilirsiniz. Kadınların sizin üzerinizdeki hakları ise örfe göre her türlü (meşru ihtiyaçlarını), yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.

Mü'minler!

Size iki emanet bırakıyorum. Onlara sınıksız sarıldıkça yolunuzu hiç şaşmazsınız. Bu emanetler, Allah'ın kitabı Kur'an ve O'nun Peygamberinin sünnetidir.

Ey insanlar!

Devamlı dönmekte olan zaman, Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü duruma dönmüştür. Bir yıl, 12 aydır. Bunlardan 4'ü (yani) Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep hürmetli aylardır.

Ashâbım!

Bugün şeytan sizin şu topraklarınızda yeniden nüfuz ve saltanatını kurma gücünü ebedî olarak kaybetmiştir. Fakat size yasakladığım bu şeyler dışında, küçük gördüğünüz şeylerde ona uyarsanız, bu da onu sevindirir, ona cesaret verir. Dininizi korumak için bunlardan da uzak kalınız.

Mü'minler!

Sözümü iyi dinleyin, iyi belleyin. Rabbiniz birdir, babanız birdir. Hepiniz Âdem'densiniz, Âdem de topraktan yaratılmıştır. Hiç kimsenin başkaları üzerinde soy sop üstünlüğü yoktur. Allah katında üstünlük, ancak takva iledir. Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Böylece bütün Müslümanlar kardestir. Gönül hoşluğu ile kendisi vermedikçe, başkasının hakkına el uzatmak helal değildir. Ashâbım! Nefsinize de zulmetmeyin. Nefsinizin de üzerinizde hakkı vardır. Bu nasihatlerimi burada bulunanlar, bulunmayanlara tebliğ etsinler.

Ey insanlar!

Cenâb-ı Hak Kur'ân da her hak sahibine hakkını vermiştir. Mirasçı için ayrıca vasiyet etmeye gerek yoktur. Çocuk kimin

döşeginde doğmuşsa, ona aittir. Zina eden için ise mahrumiyet vardır. Babasından başkasına soy (neseb) iddiasına kalkışan soysuz yahut efendisinden başkasına intisaba yeltenen nankör, Allah'ın gazabına, meleklerin lanetine ve bütün Müslümanların ilencine (bedduasına) uğrasın. Cenâb-ı Hak böylesi insanların ne tövbelerini ne de adalet ve şahitliklerini kabul eder.

Ashâbım!

Allah'tan korkun, beş vakit namazınızı kılın, Ramazan orucunuzu tutun, malınızın zekâtını verin, âmirlerinize itaat edin. Böylece Rabbinizin cennetine girersiniz.

Ey insanlar!

- Yarın beni sizden soracaklar, ne dersiniz?

Ashâb-ı kirâm:

- Allah'ın dinini tebliğ ettin, vazifeni hakkıyla yaptın, bize nasihat ve vasiyette bulundun, diye şehadet ederiz, dediler.

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) mübarek şehadet parmağını göğze doğru kaldırdı, cemaat üzerine çevirip indirdikten sonra üç defa:

- Şâhid ol Yâ Rab!

- Şâhid ol Yâ Rab!

- Şâhid ol Yâ Rab! buyurdu.

MÜZDELİFE

Müzdelife, Harem sınırları içinde Arafat ile Mina arasında kalan bir bölgenin adıdır. Hac zamanı, Arefe günü akşamı Arafat'tan buraya gelinir. Şeytana ve taraftarlarına karşı ertesi gün atılacak küçük taşlar, genellikle Müzdelife'den toplanır. Burada ikinci kez durulan vakfe, Allah'ın huzurunda bulunmanın edebi ve şuurunu hatırlatır.

M i N A

Müzdelife ile Akabe Tepesi arasında kalan geniş bölgeye denir. Cemerât ismiyle bilinen şeytan taşlama yerleri ve Peygamberimiz'in Mina günlerini geçirdiği mekâna yapılan Mescid-i Hayf burada bulunmaktadır. Müzdelife vakfesinden sonra hacılar Mina'ya gelerek haccın vaciplerinden olan ve bayramın ilk üç günü belirlenen uygun saatlerde devam eden şeytan taşlama görevini burada yerine getirirler. Bayramın bir ve ikinci gesini Mina'da geçirmek haccın sünnetlerindendir.

Mina, Hz. İbrahim ile oğlu İsmail'in, Allah tarafından itaat ve teslimiyet noktasında imtihan edildikleri yerdir. Bu hadisede Hz. İbrahim, ahir ömründe kendisine bağışlanan biricik oğlunu Allah için kurban etmek; İsmail ise bu uğurda canını vermek gibi çok ciddi bir imtihandan geçmişlerdir.

NUR DAĞI

Efendimiz'e ilk defa vahyin geldiği bu mekân, Mescid-i Haram'a 5 km. uzaklıkta bulunan Nur dağının zirvesindedir. K bir girintidir. ıkılması zor olan bu tepeye yaklaşık 1 saatte çıkılır. Peygamber Efendimiz risaletinden önce buraya zaman zaman gelir ve ibadet ederlerdi. Giderken yanına yiyecek ve içecek malzemelerini alır, bazen de Hz. Hatice annemiz kendisine azık taşırdı. Peygamberimiz 35 yaşılarından sonra buraya sık sık gidip gelmiştirtir. Kırk yaşıında iken Hz. Cebrail gelmiştirtir ve kendisine

- Oku! demiştirtir.

Aleyhissalâtu vesselâm Efendimiz ise

- Ben okuma bilmiyorum! cevabını vermiştirtir.

Peygamberimiz hadisenin geri kalan kısmını şöyle açıklar:

- (Ben okuma bilmiyorum deyince) Melek beni tutup kucakladı, takatim kesilinceye kadar sıktı. Sonra bıraktı. Tekrar:

- Oku!" dedi. Ben tekrar:

- Okuma bilmiyorum! dedim.

Beni ikinci defa kucaklayıp takatim kesilinceye kadar sıktı.

Sonra tekrar bıraktı ve

- Oku! dedi.

Ben yine

- Okuma bilmiyorum! dedim.

Beni tekrar alıp, üçüncü sefer takatim kesilinceye kadar sıktı. Sonra bıraktı ve

- Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku! Rabbin kerimdir, o kalemle öğretti. İnsana bilmediğini öğretti (Alâk, 1-5), dedi.

CENNETÜ'L-MUALLÂ

Peygamber Efendimiz'in (sallallahu aleyhi ve sellem) hanımı ve aynı zamanda ilk Müslüman kişi olan Hz. Hatice'nin kabri, bu kabristandadır. Ayrıca oğlu Kâsım, dedesi Abdülmuttalib, amcası Ebû Tâlib de burada yatmaktadır.

CİN MESCİDİ

Peygamberimiz Tâif dönüşünde bu mescidin olduğu yerde teheccüd namazını kılmış, bu esnada bir grup cin gelip kendisine iman etmiştir. Onun hatırasına buraya bir mescid inşa edilmiştir.

ŞECERE MESCİDİ

Peygamber Efendimiz bu mescidin olduğu yerde şöyle bir mucize göstermiştir. Mekkeli müşrikler Peygamberimize

- Senin Allah'ın Resûlü olduğuna kim şahitlik eder?

diye sorunca Allah Resûlü yakınlarda bulunan bir ağacı çağırılmış o da kökleriyle beraber gelerek Efendimiz'in Allah'ın Resûlü olduğuna şهادet etmiştir. Bu mucizenin olduğu yere daha sonra bir mescid inşa edilmiştir.

LİVÂ MESCİDİ

Peygamberimizin Mekke'nin fethi esnasında otağını kurduğu ve sancağını dikmiş olduğu yere yapılan mesciddir.

EFENDİMİZ'İN DOĞDUĞU EV

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Sevgili Peygamberimiz milâdi 20 Nisan 571 yılında hicrî Rabîulevvel ayının 12'nci Pazartesi gecesi tan yeri ağarırken Mekke'de şu an kütüphane olarak kullanılan binanın yerinde bulunan evde dünyayı şereflemiştir.

HUDEYBİYE

Hicretin altıncı yılında Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem) gördüğü bir rüya üzerine yaklaşık 1400 sahabe efendimizle birlikte Medine'de Zühleyfe'de ihrama girmiş ve kurbanlıklarını da alarak 400 km yol kat ederek Hudeybiye'ye gelmiştir. Mekkeliler, O'nun gelişini haber alınca kendisini Mekke'ye sokmak istememişler ve uzun görüşmelerden sonra anlaşma yapılmasına karar verilmiştir. Peygamberimiz burada kurbanlarını kesmiş ve saçlarını tıraş ederek ihramdan çıkmıştır. Ertesi sene yaklaşık 2000 sahabe ile gelmiş ve umresini yapmıştır.

Şu anda burada Peygamber Efendimizin mucizesine şahitlik yapmış bir su kuyusu bulunmaktadır. Şu an kuyuda su bulunmamaktadır. Hudeybiye'den Medine'ye geri dönüş esnasında kısa bir süre sonra Fetih Sûresi nâzil olmuştur.

Değerli Misafirlerimiz;

Allah (c.c.) umrelerinizi, ziyaretlerinizi, dualarınızı, namazlarınızı, tavaflarınızı ve hatimlerinizi kabul etsin. Âmin.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

İSTANBUL

Ekrem Özey / Müdür

0 530 527 93 62 ekrem.ozey@nuanstur.com

Muhammed İleri / Satış Sorumlusu

0 533 595 21 64 muhammed.ileri@nuanstur.com

MEKKE-MEDİNE

Osman Korkmaz / Mekke Sorumlusu

00966 543 977 485 osman.korkmaz@nuanstur.com

Yakup Bozdoğan / Medine Sorumlusu

00966 556 391 843 yakup.bozdogan@nuanstur.com

Y. Selim Korkmaz / Rehber

00966 597 120 022 yavuzselim.korkmaz@nuanstur.com

Mutlu Dikmen / Rehber

00966 535 820 773 mutlu.dikmen@nuanstur.com

Ahmet Horoz / Rehber

00966 535 698 072 ahmet.horoz@nuanstur.com

Ercan Örucü / Rehber

00966 544 912 099 ercan.orucu@nuanstur.com

Zekeriya Kesici / Görevli

00966 542 605 921 zekeriya.kesici@nuanstur.com

Hazret Ermiş / Görevli

00966 509 672 366 hazret.ermis@nuanstur.com

NÜANS TURİZM TANITMA ve REKLÂMCILIK A.Ş.

MERKEZ: Bulgurlu Mah. Bağcılar Cad. No:1/A Üsküdar/İst.

Tel: 0 216 443 78 88 Fax: 0 216 316 46 70

ŞUBE: Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali Gidiş Katı

Yeşilköy / İst. Tel: 0 212 465 86 10 Fax: 0 212 465 58 33

BÖLGE ACENTELERİ:

Kayseri : **Tel:** 0 352 221 33 99 - **Faks:** 0 352 232 53 32

Ankara : **Tel:** 0 312 418 80 88 - **Faks:** 0 312 418 80 86

İst./Surdışı : **Tel:** 0 212 873 70 65 - **Faks:** 0 212 872 08 59

Trabzon : **Tel:** 0 462 326 00 90 - **Faks:** 0 462 326 03 66

Şanlıurfa : **Tel:** 0 414 313 20 22 - **Faks:** 0 414 313 32 12

Erzurum : **Tel:** 0 442 234 65 65 - **Faks:** 0 442 234 65 67